

Suomen Sadankomitea
Rauhanasema, Veturitori 3
00520 Helsinki

LAUSUNTO

12.4.2019

Sisäministeriölle

Viite: SM011:00/2017

Lausunto ampuma-aseasetuksen muutosta koskevasta luonnoksesta ja luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi

1 a§ Ampuma-aseen sarja- ja tunnistenumero

Pykälän toisessa momentissa todetaan:

"Jos ampuma-ase tai ampuma-aseen osa on sellaisenaan historiallisesti erityisen merkittävä ja merkintä alentaisi ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan historiallista arvoa, poliisilaitos voi antaa aseluvan ilman, että siihen merkitään tunnistenumeroa."

Ampuma-aselain 110b §:n perusteluissa todetaan:

"Asedirektiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaan historiallisesti erityisen merkittäviä ampuma-aseita tai olennaisia osia koskevat merkintävaatimukset määräytyvät kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Pykälän mukainen poikkeusmahdollisuus koskisi historiallisesti erittäin merkittäviä ampuma-aseita ja ampuma-aseen osia."

Sekä lain että asetusluonnoksen periaate on selkeä, mutta ongelmaksi muodostuu historiallisesti erittäin merkittävän ampuma-aseen määritelmä, jota ei löydy ampuma-aseesta tai asetusluonnoksesta. Asetusmuistioon kirjattu periaate "[m]ahdollisuus antaa lupa poiketa on muutoksen johdosta sidottu siihen, että ampuma-ase tai ampuma-aseen osa on sellaisenaan historiallisesti erityisen merkittävä ja merkintä alentaisi ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan historiallista arvoa" ei myöskään selkiytä sitä, mitä ehtoja ampuma-aseen tai sen osan tulisi täyttää, jotta se olisi historiallisesti erityisen merkittävä.

Asetusluonnosta olisi täsmennettävä lisäämällä siihen esimerkkejä niistä ehdoista, joita ampuma-aseen tai sen osan tulisi täyttää, jotta se voitaisiin katsoa historiallisesti erittäin merkittäväksi.

2§ Deaktivoitu ampuma-ase

Ensimmäisessä momentissa todetaan "*Romutettuna* pidetään ampuma-asetta, jota ei enää voida muuttaa ampumakelpoiseksi."

Laista ei löydy määritelmää romutetulle ampuma-aseelle. Epäselväksi myös jää, mikä on romutetun ja deaktivoitun aseiden ero.

Asetusmuistioon mukaan "[p]ykälän ensimmäinen momentti poistettaisiin ja sen otsikko muutettaisiin vastaamaan ampuma-aselakiin tehtyjä muutoksia, jotka koskevat deaktivoituja ampuma-aseita".

Onko siis tarkoitus, että ensimmäinen momentti poistetaan, kuten asetusmuistiossa todetaan, vai että se säilytetään, kuten asetusluonnoksessa esitetään?

44 d§ Aktiivinen ampumaurheilu, -harrastus ja -harjoittelu

Ampuma-aselain 45§:n seitsemännessä momentissa todetaan, että "[m]aanpuolustuskoulutusyhdistyksen antama todistus osallistumisesta sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampumakoulutukseen voidaan osittain korvata muulla luotettavalla selvityksellä aktiivisesta reserviläisen ampumaharjoittelusta." Tällöin kyse olisi esimerkiksi "osallistumisesta Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kertausharjoituksiin, vapaaehtoisiin harjoituksiin ja kriisinhallintapalvelukseen silloin, kun niissä on harjoiteltu sillä ampuma-asetyypillä, johon henkilö hakee lupaa". Lisäksi huomioon voitaisiin ottaa reserviläisjärjestöissä "tapahtuva harjoittelu sillä ampuma-asetyypillä, johon henkilö hakee lupaa".

Asetusluonnoksen 44d§:n toisessa momentissa esitetään, että luvan saamiseksi edellytettäisiin vähintään viittä osallistumiskertaa sillä ampuma-asetyypillä, johon aselupaa haetaan. "Näistä viidestä harjoittelukerrasta on vähintään kaksi kertaa tullut tapahtua vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 § 2 momentissa tarkoitettussa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa", luonnoksessa esitetään.

Eesitys merkitsee sitä, että käytännössä suurelta osin MPK:n antama todistus osallistumisesta sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampuma-asekoulutukseen voidaan korvata muulla luotettavalla selvityksellä. Kielitoimiston sanakirjan mukaan osittain tarkoittaa muun muassa seuraavaa: "osaksi, osin, jossakin määrin, jossakin suhteessa". Kaikki edellä olevat määritelmät viittaavat siihen, että osittain tarkoittaa pienempää osaa kokonaisuudesta, johon se kohdistuu. Jos kyse olisi suuremmasta kokonaisuudesta tulisi käyttää termiä pääosin.

Viiden osallistumiskerran vaatimusta vuoden aikana ei myöskään voi pitää osoituksena harrastuksen aktiivisuudesta, vaan osallistumiskertojen määrää tulisi kaksinkertaistaa kymmeneen vuoden aikana. Yksi merkittävä peruste korkeammalle vaatimukselle on EU:n ampuma-asedirektiivin tavoite rajoittaa erityisen vaarallisten aseiden määrää ja vaikeuttaa niiden saatavuutta. Ampuma-aselain muutokseen kirjattu niin kutsutun reserviläispoikkeuksen ulottaminen kaikkiin reserviläisiin on mielestämme selkeästi ampuma-asedirektiivin vastainen, ja asetusluonnoksen viiden osallistumiskerran vaatimus jatkaa samaa linjaa.

Esitämme, että:

- 44 d§:n ensimmäisen momentin viimeinen virke muutetaan muotoon:
Ampuma-aselain 45 §:n 6 momentissa tarkoitettua ampumaurheilua ja -harrastusta pidetään aktiivisena, jos luvanhakijalla on luvan hakemista edeltäneen vuoden aikana ollut vähintään kymmenen harrastuskertaa sillä ampuma-asetyypillä, johon lupaa haetaan.
- 44 d§:n toisen momentin viimeinen virke tulisi muuttaa muotoon:

Näistä kymmenestä harjoittelukerrasta on vähintään viisi kertaa tullut tapahtua vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 § 2 momentissa tarkoitettussa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa.

Helsingissä 12.4.2019

Johanna Kelhu
Puheenjohtaja

Minna Vähäsalo
Päsihteeri